

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200138
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8619200138.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v spore žalobcov: 1/ R. J., F.. X.X.XXXX, T. P. XX, 2/ O. J., F.. X.X.XXXX, T. P. XX, zastúpených JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2Csp/6/2019-75 z 24.2.2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 2Csp/6/2019-103 z 20.10.2020, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť im trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia sa podanou žalobou proti žalovanému domáhali zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 200,- eur z dôvodu, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/24/2014 boli ako žalovaní v postavení spotrebiteľov úspešní, čím bola splnená hypotéza § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Z rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 6C/24/2014-259 z 13.2.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 17Co/84/2018-292 z 26.7.2018 je zrejmé, že žalovaný sa proti žalobcom v pôvodnom konaní domáhal zaplataenia sumy 4.995,90 eur s príslušenstvom. Okresný súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Účelom inštitútu finančného zadostučinenia je nahradiť určitú ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Žalobcovia ako dlžníci úspešne uplatnili svoju obranu, poukázali na porušenie ich práv zo strany veriteľa, preto úspech v tomto konaní dával aj základ na podanie osobitnej žaloby podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Vo veci vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/24/2014 bola v dôsledku procesnej obrany žalobcov zamietnutá žaloba žalovaného o zaplataenie sumy 4.995,90 eur s príslušenstvom. Žalobcovia v konaní sp. zn. 6C/24/2014 úspešne uplatnili porušenie práva spotrebiteľa, preto majú právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie ich práva nesie zodpovednosť. Žalobcovia museli čeliť súdnemu konaniu, v ktorom im hrozilo zaplataenie sumy 4.995,90 eur s príslušenstvom. Žalobcovia splnili podmienky pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

4. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia sumu 200,- eur považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcov ako spotrebiteľov. Priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcov, ktorá im vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý museli v dôsledku konania žalovaného trpieť, a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Výška finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. sa určuje voľnou úvahou. Určitým kritériom môže byť aj výška ujmy, ktorá mohla byť spôsobená spotrebiteľovi v dôsledku porušenia jeho práv, čo v danom prípade by predstavovala žalovaná suma v pôvodnom konaní, ktorú žalovaný požadoval voči žalobcom vo výške 4.995,90 eur s príslušenstvom. Inštitút finančného zadostučinenia má aj sankčnú povahu a jeho účelom je pôsobiť do budúcnosti vo vzťahu k dodávateľom tak, aby sa nedopúšťali porušenia práv spotrebiteľov. Priznaná výška finančného zadostučinenia vyplýva z voľnej úvahy súdu a žalobcami požadované finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur je postačujúce.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP.

6. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Odvolanie podal z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

8. Namietal, že súd prvej inštancie uznal nárok žalobcov bez špecifikácie porušeného spotrebiteľského práva, ako aj bez určenia, k akej ujme na strane žalobcov došlo. Vyjadril nesúhlas so záverom súdu, že žalovaný nesie za porušenie práva žalobcov zodpovednosť, nakoľko v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/24/2014 niesol žalovaný úplnú zodpovednosť za neúspešnosť žaloby. Konštatoval, že uplatnenie pohľadávky a následný neúspech v konaní automaticky neznamená, že žalobca v dôsledku prehry v spore zodpovedá za porušenie povinností, ktoré právna úprava pripisovala inému subjektu, v danom prípade postupcovi. V súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky pred súdom nevznikla konaním žalovaného žalobcom žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobcov. Žalovaný nie je poruшитelom spotrebiteľských práv žalobcov, resp. neexistuje žiadny zákonný dôvod na to, aby zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobcov, ako to vyžaduje ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. V konaní nebolo preukázané porušenie akéhokoľvek spotrebiteľského práva, a preto súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ak uzavrel, že v danom prípade boli splnené podmienky na priznanie požadovaného primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

9. Žalobcovia navrhli rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcov vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako

inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“).

13. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry Európskeho súdneho dvora a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

14. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

15. Vo veci sp.zn. 6C/24/2014 Okresného súdu Svidník bola v dôsledku procesnej obrany žalobcov zamietnutá žaloba žalovaného o zaplatenie sumy 4.995,90 eur s príslušenstvom. V tomto konaní sa posudzovala platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.12.2012 uzatvorenej medzi J. a žalovaným. Tento právny úkon sa považoval za absolútne neplatný z dôvodu, že neboli splnené všetky podmienky vyžadované pre postúpenie pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 13.12.2012 tak bola posúdená ako neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Napriek neplatnej zmluve o postúpení pohľadávok sa žalovaný vo veci 6C/24/2014 Okresného súdu Svidník domáhal zaplatenia nie malej finančnej čiastky z neplatného právneho úkonu, teda na úkor žalobcov sa snažil bezdôvodne obohatiť, čo nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 13.2.2018 č.k. 6C/24/2014-259 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.7.2018 č.k. 17Co/84/2018-292.

16. K odvolacej námietke žalovaného, že nie je porušením spotrebiteľských práv žalobcov, odvolací súd poukazuje na rozsudok tunajšieho súdu č.k. 8Co/136/2017-66 zo dňa 26.06.2018, ktorý v obdobnej veci s rovnakým žalovaným dospel k záveru, že cit.: „Vo vzťahu k námietke nedostatku pasívnej legitimácie treba uviesť, že v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3C/272/2013 si žalobca (v tomto konaní žalovaný) uplatnil proti žalovaným (v tomto konaní žalobcom) zaplatenie sumy 1.508,48 Eur s prísl. Bez akýchkoľvek pochybností v tomto pôvodnom konaní vystupovali terajší žalobcovia ako spotrebiteľia. V pôvodnom konaní žalobca (teraz žalovaný) si uplatňoval práva z neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky. Ak teda žalovaný v pôvodnom konaní vyžadoval plnenie od spotrebiteľov v rozsahu, ktorý by bol založený platnou zmluvou o postúpení pohľadávky, pričom k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, zo strany žalovaného ako obchodníka s pohľadávkami je toto konanie konaním v rozpore s odbornou starostlivosťou (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže pravidlá postúpenia pohľadávky poznať musí a rovnako to možno považovať za nekalo obchodnú prax (§ 8 ods. 1 písm. d/ zákona č. 250/2007 Z.z.). Nemožno sa preto stotožniť s odvolacou námietkou žalovaného, podľa ktorej, keďže nikdy nebol vlastníkom pohľadávky voči žalobcom, nemožno ho v žiadnom prípade považovať za osobu, ktorá by za porušenie spotrebiteľského práva žalobcov zodpovedala. Možno uzavrieť, že žalovaný je v tomto konaní pasívne legitimovaný, keďže podaním žaloby proti žalobcom v pôvodnom konaní došlo k porušeniu práv a povinností (vyššie citovaných) ustanovených v zákone č. 250/2007 Z.z.). Žalovaný vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobcov, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky (§ 92 ods. 8 ZOB).“

17. V prejednávanej veci bol to samotný žalovaný, ktorý napriek neexistencii platnej zmluvy o postúpení pohľadávok požadoval v inom konaní od žalobcov zaplatenie sumy 4.995,90 eur s príslušenstvom, pričom táto jeho žaloba bola zamietnutá v dôsledku úspešnej obrany žalobcov. Nie je dôležité, či

spotrebiteľ v konaní vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, je dôležité, či úspešne uplatní porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda pokiaľ sa spotrebiteľ ako žalovaný v konaní úspešne bráni tým, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské práva a z toho dôvodu bude žaloba zamietnutá, tak potom možno konštatovať, že spotrebiteľ úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva.

18. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcov bez akýchkoľvek pochybností hrozil, nakoľko podanou žalobou vo veci 6C/24/2014 Okresného súdu Svidník sa žalovaný domáhal zaplatenia sumy 4.995,90 eur s príslušenstvom od žalobcov. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že za primeranú treba považovať čiastku 200,- eur. Ide o sumu zodpovedajúcu intenzite zásahu žalovaného do práv žalobcov ako spotrebiteľov. Žalobcovia taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/24/2014, v ktorom zotrval na dôvodnosti ním podanej žaloby, boli dlhodobo nedôvodne vystavení psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty, a to až do doby právoplatného ukončenia konania vo veci samej.

19. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobcovia, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech, majú nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).